

**Plán péče
o
Přírodní rezervaci
Velký Blaník**

**na období
2014-2019**

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo:	1657
kategorie ochrany:	přírodní rezervace
název území:	Velký Blaník
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno:	vyhláška
orgán, který předpis vydal:	Správa CHKO Blaník
číslo předpisu:	neuvedeno
datum platnosti předpisu:	22.10.1992
datum účinnosti předpisu:	9.11.1992

1.2 Údaje o lokalizaci území

kraj:	Středočeský
okres:	Benešov
obec s rozšířenou působností:	Vlašim
obec s pověřeným obecním úřadem:	Vlašim
obec:	Louňovice pod Blaníkem
katastrální území:	Louňovice pod Blaníkem

Příloha č. M1:

Lokalizace PR Velký Blaník

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území:

Katastrální území: [687375] Louňovice pod Blaníkem

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
1187/5		lesní pozemek		5	898540	898540
1187/7		lesní pozemek		5	678	678
st.401		zastavěná plocha a nádvoří		5	99	99
Celkem						899317

Rozdíl mezi výměrou uvedenou ve vyhlášce (84,68 ha) a výměrou skutečnou je způsoben chybou v podkladech použitých pro zřizovací předpis. Budova rozhledny má vlastní katastrální parcelu, plocha bezlesí kolem rozhledny je geometricky zaměřena a vyčleněna jako samostatný pozemek.

Budova ve zvláště chráněném území:

Číslo parcely podle KN	Číslo popisné	typ stavby	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra celková podle KN (m ²)	Výměra v ZCHÚ (m ²)
st.401	bez čísla popisného	budova bez čísla popisného nebo evidenčního	jiná stavba (rozhledna)	10001	99	99

Ochranné pásmo:

Ochranné pásmo není vyhlášené, je jím tedy dle § 37 zákona č. 114/1992 Sb. pás do vzdálenosti 50 m od hranice ZCHÚ.

Příloha č. M2:

Hranice PR Velký Blaník a ochranného pásma na podkladu KN - stav v r. 2013

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	89,9218			
vodní plochy			zamokřená plocha	
			rybník nebo nádrž	
			vodní tok	
trvalé travní porosty				
orná půda				
ostatní zemědělské pozemky				
ostatní plochy			nepłodná půda	
			ostatní způsoby využití	
zastavěné plochy a nádvoří	0,0099			
plocha celkem	89,9317			

1.5 Překryv území s jinými chráněnými územími

národní park:

-

chráněná krajinná oblast:

Blaník

jiný typ chráněného území:

RBC Blaník

Natura 2000

ptačí oblast:

-

evropsky významná lokalita:

-

Příloha č. M1:

Orientační mapa s vyznačením území

1.6 Kategorie IUCN

IV. - řízená rezervace

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Přirozené bučiny s charakteristickými druhy rostlin a živočichů.

1.7.2 Hlavní předmět ochrany ZCHÚ – současný stav

A. ekosystémy

název ekosystému	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému
L5.4	60	typické acidofilní bučiny na skalnatých sutích, vyskytují se přechody do suťových lesů

1.8 Předmět ochrany EVL anebo PO, s kterými je ZCHÚ v překryvu

-

1.9 Cíl ochrany

Zamezení nebo zmírnění nepříznivých vlivů působících na samovolné vývojové procesy na předmět ochrany. U kulturních a polokulturních porostů dosáhnout přirozené druhové skladby dřevin.

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

PR Velký Blaník zaujímá vrcholové a hřebenové partie Velkého Blaníku v nadm. výšce 474 - 638 m. a je přirozeným centrem celé CHKO Blaník. Průměrné roční srážky jsou 632 mm, průměrná roční teplota 6,8°C.

Geologickým podkladem jsou granitizované muskovit-biotitické ortoruly s vyrostlicemi turmalínu. Povrch je balvanitý s "rostlými" výchozy ortoruly, vytváří rankerové půdy, jen místy se objevuje hlubší vrstva půdy. Vrcholové skály mají často zřetelnou deskovitou odlučnost. Geologickou zajímavostí jsou skalní mísy zvané "Čertovo kopyto" na jižním úbočí Velkého Blaníku.

V jádrovém území přírodní rezervace se setkáme s typickými druhově chudými acidofilními bučinami, představujícími primární vegetaci na minerálně chudých horninách. Na vlhčích místech (v dolních částech suťových polí, na úpatí skal apod.) se setkáme i s diagnostickými druhy květnatých bučin. Na jihovýchodních a jižních svazích jsou zajímavé suťové partie s lípou, jilmem, habrem a klenem. Ze zajímavých druhů lze na Velkém Blaníku najít: vraní oko čtyřlisté (*Paris quadrifolia*), samorostlík klasnatý (*Actaea spicata*), bažanku vytrvalou (*Mercurialis perennis*), věsenku nachovou (*Prenanthes purpurea*), pšeničko rozkladité (*Milium effusum*), plavuň pučivou (*Lycopodium annotinum*) atd.

Z lišejníků zde byl nalezen ohrožený *Ramalina fastigiata*, z lichenizovaných hub vzácná *Spirographa fusispora*. Makromycety nebyly dosud podrobně zkoumány, k vzácnějším nálezům patří pavučinec podzimní (*Cortinarius turmalis*) a pavučinec *Cortinarius alboboviolaceus*.

Zoogeograficky je zajímavý výskyt plže zemouna skalního (*Aegopis verticillus*), který je řazen do Červené knihy. Dále ohrožená hrotice obrácená *Balea perversa*. Velmi bohatá je zde i pavoučí zvířena. Z celkového počtu asi 200 druhů patří k vzácnějším druhům *Philodromus dispar*, k nejvzácnějším druhům *Kratochviliella bicapitata*. Podrobně byli zkoumány saproxyliční brouci, kdy nejvzácnějším nálezem je nález lesáka rumělkového (*Cucujus cinnaberinus*) z roku 2009. Dalšími vzácnějšími nálezy jsou nosatec *Magdalis carbonaria*, *Endomychus coccineus* vázaný na plodnice stromových hub, *Pytho depressus* vázaný na čerstvě uschlé borovice a *Opilo mollis* pod kůrou javoru. Neúspěšně byl v rámci průzkumů hledán *Rosalia alpina*.

Z plazů se zde kromě ještěrky obecné (*Lacerta agilis*) a slepýše křehkého (*Anguis fragilis*), objevuje i zmije obecná (*Vipera berus*). Z ptáků zde hnízdí např. holub hřivnáč (*Columba palumbus*), holub doupňák (*Columba oenas*), jestřáb lesní (*Accipiter gentilis*), výr velký (*Bubo bubo*), kalous ušatý (*Asio otus*), lejsek šedý (*Muscicapa striata*), lejsek malý (*Ficedulla parva*), šoupálek dlouhoprstý (*Certhia familiaris*) a krátkoprstý (*Certhia brachydactyla*). Objevují se zde obě barevné formy (červenohnědá i hnědočerná) veverky obecné (*Sciurus vulgaris*).

Území přírodní rezervace zasahuje do lesního vegetačního stupně 4 a 5. Na významné části území se vyskytují lesní porosty blízké přirozenému složení v odpovídajících lesních typech. V okrajových částech jsou zastoupeny i porosty s převahou smrku a s výskytem modřínu, u kterých je prováděna postupná přeměna druhové skladby.

Přehled zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	popis biotopu druhu, další poznámky
čmelák zahradní (<i>Bombus hortorum</i>)	jedinci	ohrožený	přírodní rezervace představuje potravní lokalitu
čmelák rokytový (<i>Bombus hypnorum</i>)	jedinci	ohrožený	přírodní rezervace představuje potravní lokalitu
čmelák skalní (<i>Bombus lapidarius</i>)	jedinci	ohrožený	přírodní rezervace představuje potravní lokalitu
čmelák hájový (<i>Bombus lucorum</i>)	jedinci	ohrožený	přírodní rezervace představuje potravní lokalitu
čmelák polní (<i>Bombus pascuorum</i>)	jedinci	ohrožený	přírodní rezervace představuje potravní lokalitu
čmelák luční (<i>Bombus pratorum</i>)	jedinci	ohrožený	přírodní rezervace představuje potravní lokalitu
čmelák lesní (<i>Bombus sylvarum</i>)	jedinci	ohrožený	přírodní rezervace představuje potravní lokalitu
čmelák zemní (<i>Bombus terrestris</i>)	jedinci	ohrožený	přírodní rezervace představuje potravní lokalitu
pačmelák český (<i>Bombus bohemicus</i>)	jedinci	ohrožený	přírodní rezervace představuje potravní lokalitu
pačmelák ladní (<i>Bombus campestris</i>)	jedinci	ohrožený	přírodní rezervace představuje potravní lokalitu
mravenec stepní (<i>Formica cunicularia</i>)	několik hnízd	ohrožený	rozvolněný porost, okraje cest
mravenec otročíci (<i>Formica fusca</i>)	několik hnízd	ohrožený	rozvolněný porost, okraje cest
mravenec množivý (<i>Formica polyctena</i>)	několik hnízd	ohrožený	rozvolněný porost, okraje cest
mravenec lesní (<i>Formica rufa</i>)	několik hnízd	ohrožený	rozvolněný porost, okraje cest
mravenec loupeživý (<i>Formica sanguinea</i>)	několik hnízd	ohrožený	rozvolněný porost, okraje cest
mravenec pařezový (<i>Formica truncorum</i>)	několik hnízd	ohrožený	rozvolněný porost, okraje cest
lesák rumělkový (<i>Cucujus cinnaberinus</i>)	nález z r.2009	silně ohrožený	staré bučiny
sokol stěhovavý (<i>Falco peregrinus</i>)	neznámá (historický údaj Čech, 1990)	kriticky ohrožený	hnízdění na skalách, potravní lokalita
výr velký (<i>Bubo bubo</i>)	neznámá (historický údaj Čech, 1990)	ohrožený	hnízdění na skalách, potravní lokalita
lejsek šedý (<i>Muscicapa striata</i>)	neznámá (historický údaj Čech, 1990)	ohrožený	hnízdění, potravní lokalita
lejsek malý (<i>Ficedulla parva</i>)	neznámá (historický údaj Čech, 1990)	silně ohrožený	hnízdění, potravní lokalita
jestřáb lesní (<i>Accipiter gentilis</i>)	neznámá (historický údaj Čech, 1990)	ohrožený	hnízdění, potravní lokalita
rys ostrovid (<i>Lynx lynx</i>)	neznámá (historický údaj Hanel, 1990)	silně ohrožený	okraj teritoria, migrační území

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti

a) ochrana přírody

V rámci CHKO Blaník byla od roku 1982 lokalita sledována, zejména jádrové části starých bučin.

Po vyhlášení PR v roce 1992 bylo snahou Správy CHKO vyloučit z jádrové části PR těžební zásahy a v kulturních porostech nastartovat přeměnu na přirozenou druhovou skladbu. Toto se ve spolupráci s Lesy ČR, Lesní správou Kácov daří, byly postaveny oplocenky pro ochranu přirozeného zmlazení (v jedné oplocence pod vrcholem bylo zmlazení sledováno podrobně), do rozpracovaných částí jsou umisťovány podsadby. V obnově je vyloučeno použití nepůvodních dřevin. PR je součástí regionálního biocentra Blaník.

V roce 1993 byla na severním svahu Blaníku založena monitorovací plocha bazálního monitoringu půd v České republice. Prozatím proběhly tři etapy sledování této plochy – 1994-1999, 2000–2001 a 2007-2008.

Postupně jsou doplňovány znalosti o území. Lišejníky zkoumala Kocourková v roce 2001, orientační průzkum makromycet provedl Špinar (2008). Arachnofauna byla zkoumána v rámci diplomových prací Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy (Nevoralová a Štropová, 1997), mnohonožky sledoval Kocourek (2001). Brouky sledovali Strejček (1991) a Křivan (2009), výsledky ze sledování střevlíků zpracovali Hanel a Doležal (2010).

b) lesní hospodářství

Před 2400 lety se nacházelo na území PR keltské hradiště, v té době byl pravděpodobně vrchol Blaníka bez lesního porostu. Ve středověku se předpokládá pokrytí lesem se zastoupením buku, v některých částech a obdobích se pravděpodobně vyskytoval les nízký (pařezina), nižší části zalesněného vrchu byly pravděpodobně i přepásány.

Území PR bylo v minulosti lesnický obhospodařováno, nicméně skalnatý neúživný a suťový vysychavý podklad nedovoloval intenzivní využití. Porosty byly smíšené, více-méně s odpovídající druhovou skladbou. V 19. století a začátku 20. století je ještě významně zastoupena jedle, která později ustupuje a v dospělých porostech se vyskytuje pouze ojediněle. V 2. polovině 19. století a zejména v 1. polovině 20. století byl v souladu s obecným trendem pro obnovu lesa používán zejména smrk. Velké plochy byly zalesněny smrkem po mniškové kalamitě ve 20. letech 20. století.

Tento fakt se dnes projevuje ve vyšším zastoupení smrku, které činí více než 40%, a to hlavně v 7., 8., a 9. věkovém stupni. Tyto porosty jsou v současnosti postupně rozpracovávány k obnově a dorůstají do mýtního věku.

Od 50. let 20. století jsou na Blaníkách uplatňovány prvky maloplošné obnovy buku a jedle v kotlicích a okrajových sečích. Toto hospodaření zavedl na Blaníku V. Melichar jako reakci na problematickou stabilitu stejnověkých smrkových porostů. Příkladně jsou takto porosty rozpracovány např. v ochranném pásmu PR na jihu, mezi Blaníky.

V 70. a 80. letech 20. století počínají být podsadby ohrožovány mufloní zvěří a je nutné všechny bukem a jedlí obnovované plochy oplocovat.

Ve vrcholové části Blaníku jsou v současnosti lesní porosty zařazeny do kategorie lesů ochranných, v celé přírodní rezervaci jsou lesy řazeny do lesů zvláštního určení.

Bukové porosty byly v období 2000-2010 začleněny do genové základny Velký Blaník a sloužily jako zdroj osiva regionálního významu, v současnosti není tato genová základna uznána.

V oplocenkách, vybudovaných Správou CHKO, je sledován vliv zvěře na přirozenou obnovu lesa. V r. 1993 byla zřízena první monitorovací oplocenka, s prvními odečtenými výsledky v r. 1994.

V PR se obnovní prvky zatím uplatňují omezeně. Vzhledem k zařazení většiny lesů na území PR do kategorie lesa ochranného byly v posledních desetiletích prováděny v lesních porostech těžební zásahy omezeně. Na přirozeně se vyskytující světlinách v bučinách v PR jsou umístěny oplocenky pro ochranu přirozeného zmlazení.

c) myslivost

PR je součástí honitby č. 187001 – Blaník, jejímž držitelem jsou Lesy ČR, s.p., nájemcem honitby je JUDr. František Václavík, Bernartice. Dlouhodobý je negativní vliv zvěře, zejména zbytkové populace muflonů na vegetaci a přirozenou obnovu lesa.

d) rekreace a sport

PR prochází červená a zelená turistická stezka a naučná stezka „S rytířem na Blaník“ z roku 2008. Naučná stezka přibližuje návštěvníkům přírodní a kulturní hodnoty Velkého Blaníku. Součástí stezky jsou informační a dětská zastavení a skulptura rytíře. Naučná stezka je kladně hodnocena a je významným prostředkem působení na návštěvníky.

Významným turistickým cílem je rozhledna na vrcholu Velkého Blaníku. Stavba rozhledny pochází z roku 1941, stavba je v majetku Městys Louňovice pod Blaníkem. Návštěvnost rozhledny se pohybuje v rozmezí 20-25 tisíc návštěvníků ročně. Rozhledna nemá zavedenu elektřinu, k pohonu zařízení je využíván dieselaagregát. Na rozhledně je provozováno občerstvení, které je zásobováno automobilem po příjezdové cestě. Rozhledna je vybavena suchým WC.

Kromě pěší turistiky se zvyšuje zájem cykloturistů o dostupnost Velkého Blaníku. V současnosti není vrchol Velkého Blaníku pro cyklisty přístupný. Objevují se vjezdy cyklistů po příjezdové lesní cestě i po turistické značce, kde je nutné kolo zpravidla nést. Zatímco vjezd po lesní cestě je z hlediska ochrany přírody bezproblémový, pohyb cyklistů po turistických stezkách je nežádoucí (erozní rýhy brzdění, nebezpečí střetu s pěšími turisty).

V okolí rozhledny byly zaznamenány i negativní vlivy turistického ruchu - odpadky, nepovolené táboření a rozdělávání ohňů, poškozování informačních tabulí. V okolí turistické stezky dochází k sešlapávání půdy a obnažování kořenů. Nepravidelně se vyskytne vjezd motocyklů, čtyřkolek nebo na koních s podobnými nebo silnějšími negativními vlivy jako u cyklistů.

V minulosti bylo zaznamenáno i lezení po skalách, které ovšem nepředstavují pro horolezce zajímavý terén. Lezení po skalách představuje silně negativní vliv na hnízdění ptáků (výr velký).

e) těžba nerostných surovin

V minulosti se na Blaníku lámal kámen v selských lomech, v PR se nacházejí dva – lom na Slepíči skále a lom u silnice, nedaleko parkoviště u Louňovic. Snahy o obnovu lámání kamene nebyly zaznamenány. Obnova těžby kamene by znamenala zásah do lesních porostů a pro vývoj lesa by byla negativní.

f) jiné způsoby využívání

Území je významnou archeologickou lokalitou z doby keltského osídlení. V minulosti byl proveden pouze orientační archeologický průzkum. Případný další archeologický průzkum je nutné sladit s ochranou PR.

V minulosti byly učiněny pokusy o výstavbu přenosových telekomunikačních zařízení, které nebyly realizovány. Vybudování vysílače nebo jiného zařízení by znamenalo zásah do lesních porostů a rozpor s předmětem ochrany PR.

2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy

Rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje o zařazení lesních pozemků do kategorie lesa zvláštního určení ze dne 30.1.2001

Schvalovací výměr Lesního hospodářského plánu pro Lesní hospodářský celek „Kácov“ vydaný Krajským úřadem středočeského kraje ze dne 15.9.2011

Výjimka z ochranných podmínek CHKO Blaník a PR Velký Blaník, č.j. 146/M/09, 1905a/620/09 – vjezd pro Městys Louňovice pod Blaníkem

Rozhodnutí Správy CHKO Blaník č.j. 611/BN/2012, 554/BN/2012 - vjezd k rozhledně
 Rozhodnutí správy CHKO Blaník č.j. 00849/BN/2011 – aplikace biocidů v lesích
 Smlouva o provozu a údržbě naučné stezky „S rytířem na Blaník“ uzavřená mezi ČSOP
 Vlašim a Správou CHKO Blaník
 Rozhodnutí o zařazení do honitby

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o lesích

Přírodní lesní oblast	16 – Českomoravská vrchovina
Lesní hospodářský celek / zařizovací obvod	105000 Kácov
Výměra LHC (zařizovacího obvodu) v ZCHÚ (ha)	89,93
Období platnosti LHP (LHO)	1.1.2011 – 31.12.2020
Organizace lesního hospodářství	Lesní správa Kácov
Nižší organizační jednotka	Revír Louňovice

Přehled výměr a zastoupení souborů lesních typů

Přírodní lesní oblast:				
Soubor lesních typů (SLT)	Název SLT	Přirozená dřevinná skladba SLT	Výměra (ha)	Podíl (%)
0Z	Reliktní bor	BO88, DB1, BK1, BR10	0,22	0,24
3C	Vysýchavá dubová bučina	BO1, DB34, BK54, HB1, LP10	3,09	3,43
4K	Kyselá bučina	JD20, DB10, BK70	9,57	10,64
4N	Kamenitá kyselá bučina	JD19, DB9, BK68, KL2, LP2	25,69	28,57
4S	Svěží bučina	JD19, DB1, BK78, KL1, LP1	1,97	2,19
5A	Klenová bučina	JD28, BK48, KL18, JS2, JL2, LP2	9,02	10,03
5G	Podmáčená jedlina	SM15, JD69, BK1, OLL15	0,08	0,09
5J	Suťová (jilmo-jasanová) javořina	SM2, JD20, BK28, JV28, JS10, JL10, LP2	13,51	15,03
5N	Kamenitá kyselá jedlová bučina	SM10, JD39, BK49, KL2	24,22	26,93
5Y	Skeletová jedlová bučina	SM10, JL18, BO2, BK58, KL2, BR10	2,56	2,85
Celkem			89,93	100 %

Typologicky je vymezena plocha celé PR, včetně zastavěné plochy rozhledny.

Porovnání přirozené a současné skladby lesa

Zkrat- ka	Název dřeviny	Současné zastoupení (ha)	Současné zastoupení (%)	Přirozené zastoupení (ha)	Přirozené zastoupení (%)
Jehličnany					
JD		0,91	1,01	22,44	24,87
BO		4,33	4,79	0,27	0,30
SM		39,97	44,30	2,96	3,29
MD		3,77	4,17		
Listnáče					
BK		36,75	40,72	49,01	54,32
DB				4,36	4,83
BR		2,50	2,77	0,28	0,31
JV				3,80	4,21
KL		0,19	0,21	2,70	2,99
JS				1,54	1,70

JL		0,05	0,05	1,54	1,70
LP		0,05	0,06	1,30	1,44
OLL				0,01	0,01
HB		1,68	1,87	0,03	0,03
	nezalesněno	0,04	0,05		
Celkem		90,24	100 %	-----	100 %

Rozdíl ve výměře v tabulkách je způsoben použitím rozdílných podkladů. Při výpočtu plošného podílu zastoupených SLT byl použit GIS (vrstva typologie z OPRL) a katastrální výměra. Při porovnání přirozené a současné sklady byly použity údaje z LHP, resp. OPRL. Pro účely srovnání byl použit přepočtený plochy katastrální na údaje LHP.

Přílohy:

příloha č. T1 - Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

příloha č. M3 - Vymezení dílčích ploch PR Velký Blaník

příloha č. M4 - Zastoupení Souborů lesních typů v PR Velký Blaník dle vymezení v OPRL 2011

příloha č. M5 - Zastoupení stupňů přirozenosti lesních porostů v PR Velký Blaník

2.5 Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních ochranných zásahů do území a závěry pro další postup

- V jádrové části PR se plně osvědčila absence záměrných těžebních zásahů, což se projevuje např. výskytem padlých kmenů v různém stadiu rozpadu. Na padlé dřevo je navázána řada druhů saproxylických organismů, např. brouci a mnohonožky, včetně vzácnějších druhů. V tomto režimu je třeba pokračovat, jak doporučuje např. studie saproxylického hmyzu (Křivan, 2009). Vhodná je podpora přirozené obnovy oplocenkami umístěvanými do prořezaných částí.
- V okrajových částech rezervace s převahou smrku se osvědčily jemné způsoby jednotlivého zdravotního výběru a obnova pod mateřským porostem vylepšovaná podsadbami a chráněná oplocenkami. Individuální ochrana tubusy se příliš neosvědčila. V tomto způsobu postupné obnovy je vhodné pokračovat.
- Mělká půda v PR je náchylná k erozi. V těžební činnosti je třeba používat technologie k zamezení eroze (např. přibližování dřeva koňmi).
- Stav zvěře je limitujícím faktorem pro přirozenou obnovu lesa, proto je třeba toto řešit s nájemcem honitby.
- Nekázeň návštěvníků se projevuje především v okolí turistických stezek a lesní cesty, neboť kamenitý terén není schůdný. Naučná stezka má pozitivní dopad a ohlas, je vhodné ji udržovat a vhodně doplňovat, aby návštěvníci byli směřováni na stezku.
- Rozhledna je silným turistickým cílem a je vhodné její provoz zachovat. Současně ale není žádoucí provoz rozšiřovat např. přístavbami nebo elektrickou přípojkou.
- Negativně se projevuje pohyb cyklistů na turistických stezkách. Je třeba na zvyšující se pohyb cyklistů reagovat a situaci řešit.
- Pohyb návštěvníků po stezkách a cestách s sebou nese riziko pádu stromů, zvláště v jádrovém území bez těžebních zásahů. Situaci řešit vhodným managementovým opatřením (kácení, ořez na torzo).

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Kolize zájmů ochrany přírody se nepředpokládají.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání

a) péče o lesy

Základním cílem je zachování věkovitých porostů v jádrové části rezervace bez záměrných těžebních zásahů (pro umožnění průběhu přirozených vývojových procesů lesa) a postupný převod na přirozenou druhovou skladbu u porostů v okrajových částech.

V jádrové části rezervace by proto těžební zásahy měly být prováděny spíše výjimečně – vyvolané podporou přirozené obnovy, v mladých skupinách ohrožených přestíhlením nebo v případě ohrožení bezpečnosti návštěvníků pádem stromu. V případě těžby pak ponechat maximum dřevní hmoty na místě k rozpadu.

U buků hrozících pádem na stezku je vhodným řešením zkrácení na torzo, které již nebude dosahovat na stezku. V torzu pak mohou dokončit vývoj saproxylické druhy hmyzu.

Základní podmínkou úspěšnosti přirozené obnovy i umělé obnovy je důsledná ochrana v oplocenkách. Pro snížení tlaku zvěře by bylo vhodné vyzkoušet i další způsoby – nátěry, pachová zradidla.

Přílohy:

příloha č. M4 - Zastoupení Souborů lesních typů v PR Velký Blaník dle vymezení v OPRL 2011

příloha č. M5 - Zastoupení stupňů přirozenosti lesních porostů v PR Velký Blaník

Rámcová směrnice péče o les podle souborů lesních typů

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	
01 Mimořádně nepříznivá stanoviště	les ochranný, les zvláštního určení	0Z, 5A, 5G, 5N, 5J, 5Y	
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin			
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)		
0Z	BO88, DB1, BK1, BR10		
5A	JD28, BK48, KL18, JS2, JL2, LP2		
5G	SM15, JD69, BK1, OLL15		
5N	SM10, JD39, BK49, KL2		
5J	SM2, JD20, BK28, JV28, JS10, JL10, LP2		
5Y	SM10, JL18, BO2, BK58, KL2, BR10		
Porostní typ A		Porostní typ B	
SM		BK	
Základní rozhodnutí			
Hospodářský způsob (forma)		Hospodářský způsob (forma)	
P (účelové výběry)		účelové výběry	
Obmýtlí	Obnovní doba	Obmýtlí	Obnovní doba
fyzický věk	nepřetržitá	fyzický věk	nepřetržitá
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty			
Postupnou obnovou dosáhnout přirozené druhové skladby.		Přirozený vývoj s minimálními těžebními zásahy zaměřenými na obnovu, výchovu a bezpečnost.	
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií			
Jednotlivý až skupinový výběr na podporu přirozené obnovy nebo uvolnění nárostů, v méně exponovaných stinných částech až clonná seč.		Jednotlivý až skupinový výběr, skály a balvanité sutě bez záměrných těžebních zásahů, pouze s podporou přirozené obnovy.	
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu			
nepravidelný spon podle terénních možností, výsadba do chráněných poloh, ochrana proti zvěři		maximální využití přirozené obnovy, dosadba při neúspěchu	
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)			
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově	
vše	BK (60) JD (30) Kl (10)	výsadba do vhodných terénních prohlubní, oplocení proti zvěři nutné	
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií			
podpora cílové příměsi a vertikální výstavby		provádět jen výjimečně, při nebezpečí nestability (přestihlení) porostu	
Opatření ochrany lesa včetně doporučených technologií			
Přirozené zmlazení i výsadby důsledně chránit – oplocenky, nátěry. Ohrožení erozí a suchem - zásahy umisťovat s ohledem na udržení krytu půdy.			
Provádění nahodilých těžeb včetně doporučených technologií			
Využít šetrné transportní technologie (kůň) s cílem max. snížit riziko poškození půdního krytu i stromů.			
Poznámka			
Padlé listnáče ponechávat na místě k zetlení.			

Číslo směrnice 40 Exponovaná stanoviště středních poloh	Kategorie lesa les ochranný, les zvláštního určení	Soubory lesních typů 3C, 4K, 4N, 4S			
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin					
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)				
3C	BO1, DB34, BK54, HB1, LP10				
4K	JD20, DB10, BK70				
4N	JD19, DB9, BK68, KL2, LP2				
4S	JD19, DB1, BK78, KL1, LP1				
Porostní typ A SM		Porostní typ B BO		Porostní typ C BK	
Základní rozhodnutí					
Hospodářský způsob (forma) P (účelové výběry)		Hospodářský způsob (forma) N, (P)		Hospodářský způsob (forma) P (účelové výběry)	
Obmýtlí	Obnovní doba	Obmýtlí	Obnovní doba	Obmýtlí	Obnovní doba
fyzický věk	nepřetržitá	fyzický věk	nepřetržitá	fyzický věk	nepřetržitá
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty					
Postupnou obnovou dosáhnout přirozené druhové skladby.		Postupnou obnovou dosáhnout přirozené druhové skladby.		Jemnými hospodářskými způsoby podpořit strukturní členitost a přirozenou obnovu, zásahy zaměřené na obnovu, výchovu a bezpečnost.	
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií					
Okrajové clonné seče po spádnicí s postupem proti větru, MZD zajistit v předstihu clonné, skupinami nebo podsadbou, v složitějším terénu jednotlivý výběr.		Náseky nebo clonné seče po spádnicí s postupem proti větru, MZD zajistit v předstihu clonné, skupinami nebo podsadbou.		Skály a balvanité sutě bez záměrných těžebních zásahů, pouze s podporou přirozené obnovy. Jednotlivý až skupinový výběr na podporu přirozené obnovy nebo uvolnění nárostů, v méně exponovaných stinných částech až clonná seč.	
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu					
nepravidelný spon podle terénních možností, výsadba do chráněných poloh, ochrana proti zvěři		nepravidelný spon podle terénních možností, výsadba do chráněných poloh, ochrana proti zvěři		maximální využití přirozené obnovy, dosadba při neúspěchu	
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)					
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově			
	BK (60) DB (10) JD (20) KL (10)	výsadba do vhodných terénních prohlubní, oplocení nutné			
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií					
podpora cílové příměsi a vertikální výstavby		u BO využít PO		výchovu provádět při nebezpečí nestability (přeštíhlení) porostu, nálety včas uvolňovat	
Opatření ochrany lesa včetně doporučených technologií					
Přirozené zmlazení i výsadby důsledně chránit – oplocenky, nátěry. Ohrožení erozí a suchem - zásahy umisťovat s ohledem na udržení krytu půdy.					
Provádění nahodilých těžeb včetně doporučených technologií					
Využít šetrné transportní technologie (kůň) s cílem max. snížit riziko poškození půdního krytu i stromů.					
Poznámka					
Padlé listnáče ponechávat na místě k zetlení (min. 10 kmenů na 1 ha).					

b) zásady jiných způsobů využívání území

Velký Blaník je vyhledávanou turistickou lokalitou. Přírodní hodnoty rezervace je vhodné i nadále zpřístupňovat, nicméně bez výraznějších úprav kapacity přístupových cest. Pěší turistické stezky do přírodní rezervace by neměly být průjezdné, pouze průchodné. Příjezdovou cestu k rozhledně do PR udržovat s omezenou sjízdností pro lesní hospodářství, obsluhu rozhledny a pro případ havárie (požár). V případě změny vyhlášovacího předpisu by bylo možné uvažovat s vjezdem cyklistů.

Rozhlednu je žádoucí zachovat ve funkčním stavu, nicméně není žádoucí kvantitativní navyšování služeb. Kvalitativní zlepšování (WC, osvětlení, el. přípojka) je nutné posuzovat ve vztahu k předmětu ochrany a minimalizaci vlivů na okolní lesní prostředí. Žádoucí je udržování vybavení naučné stezky ve funkčním stavu.

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

a) lesy

Příloha:

příloha č. T1 - Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

příloha č. M3 - Vymezení dílčích ploch PR Malý Blaník

b) nelesní pozemky

Plocha v okolí rozhledny je silně zatěžovaná pohybem turistů, a proto je možné její případná úprava v přírodním stylu. Zpevňování umělými stavebními materiály je nevhodné.

Lesní cesty do přírodní rezervace je vhodné udržovat jako hospodářské lesní cesty.

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

V ochranném pásmu je vhodné uplatňovat dosavadní postup maloplošné obnovy s využitím přirozené obnovy buku, případně s podsadbami a dosadbami buku a jedle v kotlicích. Ochranné pásmo přírodní rezervace leží v 1.zóně CHKO Blaník.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

Pro PR bylo provedeno geometrické zaměření, lomové body hranice jsou stabilizovány mezníky.

V terénu jsou hranice PR vyznačeny dvojitým červeným pruhem na stromech a tabulemi se státním znakem v lomových bodech. Značení je třeba průběžně udržovat.

Vhodné by bylo umístit 4 hraniční tabule na hranici PR u lesních cest.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

Vzhledem k nedokonalému vymezení PR ve vyhlášovacím předpise se navrhuje provést nové vyhlášení PR na již zaměřené pozemkové parcele p.č.1187/5, k.ú. Louňovice pod Blaníkem. Pro nové vymezení lze převzít souřadnice lomových bodů z lomových bodů parcely.

V novém vyhlášovacím předpise vyjmout z ochranného pásma nadbytečné plochy (silnici Louňovice – Načeradec) a vyhlásit ochranné pásmo např. na porostu 656M. Pozemky

související s rozhlednou (p.č.1187/7, st.401, k.ú. Louňovice pod Blaníkem) při novém vyhlášení nezahrnovat do PR, ale pouze do ochranného pásma.

S nájemcem honitby je třeba projednat negativní vliv zvěře na lesní dřeviny, zvláště na zmlazení s cílem snížit škody a vynakládané prostředky na ochranu. V tomto směru spolupracovat s vlastníkem – pronajímatelem honitby a příslušným úřadem státní správy myslivosti.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejnosti

Pro regulaci návštěvnosti není vhodné zvyšovat kapacity přístupových cest. Pěší turistické stezky do přírodní rezervace by neměly být průjezdné, pouze průchodné.

Příjezdovou lesní cestu by bylo vhodné na nájezdu na silnici osadit závorou, která by eliminovala nepovolené vjezdy. Samotnou lesní cestu je vhodné udržovat ve sjízdném stavu pro účely lesního hospodaření, obsluhu rozhledny a pro případ havárie (požár).

Lesní cestu k rozhledně by bylo možné (po úpravě vyhlášovacího předpisu případně jiným právním aktem) zpřístupnit cyklistům. Směrování cyklistů na lesní cestu by eliminovalo pohyb cyklistů na stezkách ve vlastním porostu. Na stezky pro pěší by bylo vhodné současně instalovat zábrany proti vjezdu cyklistů.

Rozhledna jako významný turistický cíl by neměla kapacitně navyšovat služby, např. poskytovat ubytování. Je vhodné kvalitativní zlepšení některých služeb (WC, venkovní sezení). Tyto úpravy je nutné předem posoudit ve vztahu k předmětu ochrany.

Turistické akce (běh, hromadné výstupy, natáčení, slavnosti) je možné připustit za předpokladu zachování pohybu účastníků po lesních cestách a stezkách.

Sportovní lezení po skalách je nežádoucí a nemělo by být povoleno.

Další aktivity (vjezd na koních, sjezd na mountain bike po cestách) je třeba posuzovat s ohledem na vliv na předmět ochrany a zvážit okolnosti ve správním řízení na udělení výjimky. Vjezd na motocyklech a čtyřkolkách je nevhodný a měl by být umožněn po příjezdové cestě jen ojediněle na základě výjimky.

3.6 Návrhy na vzdělávací využití území

Žádoucí je udržování vybavení naučné stezky ve funkčním stavu, její případné rozšíření o další panely nebo další odbočky.

Informace o PR poskytovat se zaměřením na místní region, k tomu využít místních a regionálních periodik - Pod Blaníkem, Louňovický zpravodaj, další místní deníky a časopisy. Lokalita a okolí je vhodným exkurzním objektem pro demonstraci podrobného hospodářského způsobu.

Návštěvníky oslovovat s využitím informačních center včetně Domu přírody Blaníku a produktů turistického Kraje blanických rytířů, případně Geoparku Kraj blanických rytířů a dalších sdružení a sítí.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

Sledovat stav přirozené obnovy dřevin přirozené skladby v návaznosti na semenné roky a vývoj počasí, poškozování zvěří. Pro sledování obnovit sběr dat z monitorovací plochy.

Sledovat negativní vlivy návštěvnosti – sešlap, poškození dřevin a návštěvnické infrastruktury. Na negativní vlivy reagovat úpravou cest a včasnou údržbou návštěvnické infrastruktury.

Pro zjištění dalších údajů o PR by bylo vhodné provést víceletý mykologický průzkum a sledování ornitofauny. Na sledování vývoje lesního porostu spolupracovat s VÚKOZ (projekt přirozených lesů). K tomuto účelu by bylo vhodné založit trvalou monitorovací plochu.

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací)

Druh zásahu (práce) a odhad množství (např. plochy)	Orientační náklady za rok (Kč)	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Jednorázové a časově omezené zásahy		
nové 4 hraniční tabule	-----	14 000
oprava 3 hraničních tabulí	-----	6 000
obnova pruhového značení	-----	10 000
mykologický průzkum	-----	15 000
ornitologický průzkum	-----	15 000
Jednorázové a časově omezené zásahy celkem (Kč)	-----	60 000
Opakované zásahy		
oplocenky k podsadbám a přirozenému zmlazení	20000	120 000
sesazení nebezpečných stromů na torzo	6000	36 000
oprava naučné stezky	20000	120 000
Opakované zásahy celkem (Kč)		276 000
N á k l a d y c e l k e m (Kč)	-----	336 000

4.2 Použité podklady a zdroje informací

- Jančík J., 2009: Zhodnocení lesnického hospodaření PR Velký Blaník a v PR Malý Blaník. ms. depon in Správa CHKO Blaník.
- Bezděčka P., Bezděčková K., 2009: Inventarizační průzkum vybraných skupin fauny na území CHKO Blaník (Hymenoptera: Formicidae, Apinae, Vespinae, Polistinae, Opiliones)
- Čech P. 1990: Ptactvo chráněné krajinné oblasti Blaník. Sborník vlastivědných prací z Podblanicka 30: 11–43.
- Hanel L., Doležal T., 2010: Střevlíkovití brouci (Carabidae) Velkého a Malého Blaníku. Sborník vlastivědných prací z Podblanicka 50/2/2010.
- Kocourek P., 2001: Závěrečná zpráva k výzkumu mnohonožek (Diplopoda) v Chráněné krajinné oblasti Blaník v roce 2001. ms.
- Kocourková J., 2001: Lišejníky CHKO Blaník, excerpce, revize a současný stav. Zpráva z výzkumu za rok 2001. ms.
- Křivan V., 2009: Závěrečná zpráva k provedení průzkumu saproxylických skupin brouků v PR Velký Blaník a PR Malý Blaník. Ms.
- Nevoralová L., 1997: Rozbor arachnofauny CHKO Blaník se zvláštním zřetelem k bylinnému patru. Diplomová práce PřFUK, ms.
- Strejček J., 1991: CHKO Blaník – zpráva o průzkumu fytofágních brouků, provedeném v roce 1991. ms.
- Špinar P., 2008: Inventarizace makromycet v přírodní rezervaci Malý Blaník v roce 2008. ms.
- Štropová J., 1997: Rozbor arachnofauny CHKO Blaník se zvláštním zřetelem k epigeickému patru. Diplomová práce PřFUK, ms.

Plán péče o PR Velký Blaník 2004 - 2013
LHP pro LHC 105000 Kácov
Zásady územního rozvoje Středočeského kraje
Terénní šetření pro plán péče provedené ČSOP Vlašim v r.2013

4.3 Seznam používaných zkratk

AOPK ČR – Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky
CDS – cílová druhová skladba
CHKO – chráněná krajinná oblast
EVL – evropsky významná lokalita
HK – hospodářská kniha (numerická část LHP)
JPRL – jednotka prostorového rozdělení lesa (označení porostu dle LHP, LHO)
KN – katastr nemovitostí
LHC – lesní hospodářský celek
LHO – lesní hospodářská osnova
LHP – lesní hospodářský plán
MZD – meliorační a zpevňující dřeviny
NT – nahodilá těžba
OPRL – Oblastní plán rozvoje lesa
PDS – přirozená druhová skladba
PO – ptačí oblast
PR – přírodní rezervace
PřFUK – Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy
SLT – soubor lesních typů
SMO – státní mapa odvozená
ÚHÚL – Ústav hospodářské úpravy lesa
ÚSES – územní systém ekologické stability
ÚSOP – Ústřední seznam ochrany přírody
ZCHÚ – Zvláště chráněné území

Používané zkratky názvů dřevin jsou v souladu s vyhláškou č. 84/1996 Sb.

5. Přílohy

- Tabulky: Příloha T1 - Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich
- Mapy: Příloha M1 - Lokalizace PR Velký Blaník
- Příloha M2 - Hranice PR Velký Blaník a ochranného pásma na podkladu KN - stav v r.2013
- Příloha M3 - Vymezení dílčích ploch PR Velký Blaník
- Příloha M4 - Zastoupení Souborů lesních typů v PR Velký Blaník dle vymezení v OPRL
- Příloha M5 - Zastoupení stupňů přirozenosti lesních porostů v PR Velký Blaník

Obsah

1. Základní údaje o zvláště chráněném území	1
1.1 Základní identifikační údaje	1
1.2 Údaje o lokalizaci území	1
1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí	2
1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma	3
1.5 Překryv území s jinými chráněnými územími	3
1.6 Kategorie IUCN	3
1.7 Předmět ochrany ZCHÚ	3
1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu	3
1.7.2 Hlavní předmět ochrany ZCHÚ – současný stav	4
1.8 Předmět ochrany EVL anebo PO, s kterými je ZCHÚ v překryvu	4
1.9 Cíl ochrany	4
2.1 Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů	5
2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti	6
a) ochrana přírody	6
b) lesní hospodářství	7
c) myslivost	7
d) rekreace a sport	8
e) těžba nerostných surovin	8
f) jiné způsoby využívání	8
2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy	8
2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch	9
2.4.1 Základní údaje o lesích	9
2.5 Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup	10
2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize	10
3. Plán zásahů a opatření	11
3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ	11
3.1.1 Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání	11
a) péče o lesy	11
b) zásady jiných způsobů využívání území	14
3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území	14
a) lesy	14
b) nelesní pozemky	14
3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností	14
3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu	14
3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území	14
3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností	15
3.6 Návrhy na vzdělávací využití území	15
3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území	15
4. Závěrečné údaje	17
4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací)	17
4.2 Použité podklady a zdroje informací	17
4.3 Seznam používaných zkratk	18
5. Přílohy	18